

Leeftijdsonderzoek in de AC-procedure

Aan:
 – de Korpschefs Politieregio's
 – de Staf van de Koninklijke
 Marechaussee
i.a.a.:
 – de Procureurs-Generaal

Ons kenmerk: 5016136/00/IND
Datum: 30 maart 2000
Code: TBV 2000/6
Aard: Bekendmaking van voorschriften
Juridische achtergrond:
Vreemdelingencirculaire B7
Geldig van/tot: 1 april 2000 tot 1 april 2001
Onderwerp: Leeftijdsonderzoek in de AC-procedure

Inleiding

De Staatssecretaris van Justitie heeft besloten dat alleenstaande minderjarige asielzoekers (ama's) bij wie twijfel bestaat omtrent de gestelde minderjarigheid, de zogenaamde twijfel ama's (twama's), reeds binnen de AC-procedure een leeftijdsonderzoek kunnen ondergaan.

Met ingang van 1 april 2000 zal het leeftijdsonderzoek voor ama's ten aanzien van wie getwijfeld wordt aan de gestelde minderjarigheid, reeds in de AC-procedure worden aangeboden. De minderjarige wordt zo in de gelegenheid gesteld de beweerde minderjarigheid aan te tonen.

In dit TBV wordt de procedure rond het leeftijdsonderzoek in de AC-procedure beschreven.

Overigens laat deze handelwijze onverlet dat in de OC-fase alsnog twijfel kan ontstaan over de opgegeven minderjarigheid en de betrokkene in de gelegenheid wordt gesteld de beweerde minderjarigheid aan te tonen middels een leeftijdsonderzoek.

Procedure

1. Aanmelding van een alleenstaande minderjarige asielzoeker
 Alleenstaande minderjarige asielzoekers van twaalf jaar en ouder moeten in een Aanmeldcentrum (AC) een aanvraag om toelating als vluchteling indienen.

Reeds bij de eerste aanmelding van de ama wordt twijfel omtrent de opgegeven leeftijd onderkend. Hiertoe geeft de Vreemdelingendienst op het AC danwel de ambtenaar belast met de grensbewaking aan de Schengenbuitengrens, onder verantwoordelijkheid van en in samenspraak met de IND, een indicatie of mogelijk sprake is van een twama. Dit is een eerste indicatie met een voorlopig karakter.

Ama's waarbij geen twijfel bestaat over de opgegeven leeftijd

Ama's waarbij geen twijfel bestaat over de gestelde minderjarigheid en die stellen jonger dan 16 jaar te zijn, worden direct opgenomen in het AC-proces. De keuze van het AC waar de ama zijn aanvraag kan indienen wordt bepaald door het gestelde onder B7/3.3.1 en de categoriale instroomtoewijzing.

In geval van plotselinge piekbelasting op een AC kunnen ama's tussen de 12 en 16 jaar, bij wijze van uitzondering, voor korte duur in een Tijdelijke Noodvoorziening (TNV) geplaatst worden.

Met ama's die stellen 16 of 17 jaar te zijn en waarbij geen twijfel bestaat over de gestelde minderjarigheid, wordt een afspraak gemaakt voor indiening van de aanvraag bij een AC conform het gestelde in B7/3.1.1 en de categoriale instroomtoewijzing. In afwachting van de indiening van de asielaanvraag kunnen zij in een TNV verblijven.

Ama's die zich melden op een land-AC en waarbij twijfel bestaat over de opgegeven leeftijd

Met ama's die zich melden op een land-AC en waarbij twijfel bestaat omtrent de gestelde minderjarigheid, de twama's, wordt altijd een afspraak gemaakt voor indiening van een asielaanvraag op het AC Rijsbergen, ongeacht de categoriale instroomtoewijzing. In afwachting van de indiening van de asielaanvraag kan een twama in een TNV verblijven.

Ama's die zich melden aan een Schengenbuitengrens en waarbij twijfel bestaat over de opgegeven leeftijd

Bij ama's die zich melden op Schiphol of een andere Schengenbuitengrens, geeft de ambtenaar belast met de grensbewaking, onder verantwoordelijkheid van en in samenspraak met de IND, een indicatie of mogelijk sprake is van een twama. Dit is een eerste indicatie met een voorlopig karakter. Op de grens wordt, na bijzondere aanwijzing van de IND, door de ambtenaar belast met de grensbewaking een maatregel ex artikel 7a lid 2 en lid 3 Vreemdelingenwet (Vw) opgelegd. Betrokkene wordt daarna overgebracht naar AC Schiphol voor het indienen van een asielaanvraag.

2. Behandeling in het Aanmeldcentrum

2.1 Behandeling van ama's waarbij géén twijfel bestaat over de opgegeven leeftijd

Ama's waarbij geen twijfel bestaat over de opgegeven leeftijd, worden na het afnemen van het eerste gehoor in het aanmeldcentrum in beginsel doorverwezen naar één van de onderzoeks- en opvangcentra die daartoe specifiek zijn aangewezen.

Indien naar aanleiding van het eerste gehoor alsnog twijfel ontstaat over de gestelde minderjarigheid dan wordt het leeftijdsonderzoek aangeboden en bezien in hoeverre het nog mogelijk is het leeftijdsonderzoek binnen de 48-uursprocedure te doen plaatsvinden.

Is dit mogelijk, dan geldt het gestelde als hieronder omschreven. Is dit niet mogelijk, dan wordt betrokkene doorgeplaatst naar een OC, van waaruit de procedure rond het leeftijdsonderzoek wordt opgestart.

2.2 Behandeling van ama's waarbij wél twijfel bestaat over de opgegeven leeftijd

2.2.1 Algemeen

Aan ama's waarbij (vooral) twijfel bestaat over de opgegeven minderjarigheid wordt voorlichting gegeven

over de procedure rond het leeftijds-onderzoek en de mogelijke conse-quenties ervan.

2.2.2 *Het eerste gehoor*

Indien niet op voorhand aannemelijk is dat de betrokken asielzoeker minderjarig is, wordt betrokkene tijdens het eerste gehoor in de gelegenheid gesteld de minderjarigheid alsnog aannemelijk te maken, bijvoorbeeld door het afleggen van consistente en geloofwaardige verklaringen.

Tijdens het eerste gehoor wordt vastgesteld of de twijfel omtrent de gestelde minderjarigheid blijft bestaan. Deze vaststelling vindt plaats op basis van fysieke kenmerken, gedrag en houding, alsmede de gegeven antwoorden op de gestelde vragen in het eerste gehoor.

Indien de betrokkene er in het eerste gehoor in is geslaagd de twijfel omtrent zijn minderjarigheid weg te nemen, wordt hij doorgestuurd naar één van de onderzoeks- en opvangcentra die daartoe specifiek zijn aangewezen, voor verdere behandeling van zijn asielprocedure.

Indien de betrokkene er in het eerste gehoor niet in is geslaagd de twijfel omtrent zijn minderjarigheid weg te nemen, wordt vastgesteld of er sprake is van evidente meerderjarigheid, dan wel of sprake is van een zodanige twijfel aan de minderjarigheid dat betrokkene in de gelegenheid wordt gesteld zijn gestelde minderjarigheid alsnog aan te tonen middels een leeftijdsonderzoek.

Indien sprake is van evidente meerderjarigheid

Indien sprake is van evidente meerderjarigheid, bestaat geen aanleiding om betrokkene in de gelegenheid te stellen de gestelde minderjarigheid alsnog aan te tonen middels een leeftijdsonderzoek. De aanvraag wordt conform het normale beleid voor volwassen asielzoekers afgehandeld.

Indien er twijfel is aan de minderjarigheid

Indien twijfel bestaat over de minderjarigheid, terwijl geen sprake is van evidente meerderjarigheid, wordt betrokkene gewezen op de mogelijkheid van het ondergaan van een leeftijdsonderzoek om alsnog zijn gestelde minderjarigheid aan te tonen. De asielzoeker wordt goed voorgelicht over de procedure en methode van het leeftijdsonderzoek en de mogelijke

consequenties ervan. Het geldende protocol inzake leeftijdsonderzoek bij alleenstaande minderjarige asielzoekers wordt uitgelegd en wordt overhandigd. Dit gebeurt in een taal waarvan betrokkene heeft aangegeven deze te begrijpen of waarvan redelijkerwijs mag worden aangenomen dat hij deze begrijpt.

De gehoorambtenaar dient zich ervan te vergewissen dat de asielzoeker begrijpt wat het leeftijdsonderzoek inhoudt en legt dit vast in het rapport van gehoor, dan wel het rapport van bevindingen. Betrokkene wordt vervolgens in de gelegenheid gesteld het leeftijdsonderzoek aan te vragen.

Indien de asielzoeker aangeeft geen leeftijdsonderzoek te willen aanvragen, wordt hij erop gewezen dat in dat geval de twijfel aan de opgegeven leeftijd blijft bestaan en dat de betrokken asielzoeker niet nogmaals in de gelegenheid wordt gesteld te verzoeken om een leeftijdsonderzoek. Betrokkene zal dan zelf zijn leeftijd moeten aantonen. De asielaanvraag zal, indien de leeftijd niet wordt aangetoond door betrokkene, in de AC-procedure worden afgehandeld.

Het ondertekenen van het verzoek om een leeftijdsonderzoek

Indien betrokkene te kennen geeft gebruik te willen maken van het aanbod van een leeftijdsonderzoek, dient hij hiertoe een in tweevoud ondertekend schriftelijk verzoek in. Dit verzoek kan alleen door betrokkene zelfstandig worden ondertekend indien hij, volgens zijn eigen verklaring, ten tijde van de ondertekening van het verzoek 16 jaar of ouder is.

Indien de betrokkene opgeeft jonger te zijn dan 16 jaar, dient tevens de voogd toestemming te geven voor het verrichten van het leeftijdsonderzoek. Voogdij-instelling De Opbouw heeft hiertoe een algemene toestemmingsverklaring opgesteld, die van toepassing is op alle jongeren die onder haar voogdij staan of komen te staan. In deze gevallen is het niet nodig dat de voogdij wordt geregeld alvorens het leeftijdsonderzoek plaatsvindt.

In het verzoek om een leeftijdsonderzoek wordt tevens opgenomen dat betrokkene afstand doet van het recht, ingevolge de Wet Geneeskundige Behandelingsovereenkomst (WGBO),

als eerste de onderzoeksresultaten van het leeftijdsonderzoek in te zien en dat betrokkene de IND toestemming verleent voor inzage in en afschrift van de bescheiden zoals bedoeld in artikel 454 WGBO.

2.2.3 *Uitvoering van het leeftijdsonderzoek*

Vanuit AC Rijsbergen

Nadat betrokkene het verzoek om een leeftijdsonderzoek heeft ondertekend, wordt hij naar het Regionaal Diagnostisch Centrum te Eindhoven gebracht, alwaar de benodigde röntgenfoto's worden gemaakt. Dit geldt ook voor twama's die stellen te behoren tot de categorie beleidsmatig niet verwijderbaren en twama's met een claimindicatie volgens de Overeenkomst van Dublin. Vervolgens wordt betrokkene teruggebracht naar AC Rijsbergen, in afwachting van de resultaten van het onderzoek.

Vanuit AC Schiphol

Nadat betrokkene het verzoek om een leeftijdsonderzoek heeft ondertekend, wordt hij ofwel naar het Regionaal Diagnostisch Centrum te Eindhoven, ofwel naar een andere daartoe geschikte locatie gebracht, alwaar de benodigde röntgenfoto's worden gemaakt. De 7a (lid 2 en lid 3) beschikking is ook van toepassing op de tijdelijke (over)plaatsing naar de locatie waar de röntgenfoto's worden afgenomen. Hierna wordt betrokkene teruggebracht naar Schiphol. De toegangswijziging blijft steeds gehandhaafd.

2.2.4 *Resultaten van het leeftijdsonderzoek en (mogelijke) vervolprocedure in het AC*

Het leeftijdsonderzoek in het kader van de 48-uursprocedure kan drie resultaten opleveren:

- 1) Betrokkene kan als minderjarige beschouwd worden;
- 2) Betrokkene is meerderjarig;
- 3) Het leeftijdsonderzoek kan niet binnen de 48-uursprocedure afgerond worden.

ad 1) Betrokkene kan als minderjarige beschouwd worden

Uit de röntgenfoto's komt naar voren dat nog geen uitrijping van het sleu-

telbeen heeft plaatsgevonden. Betrokkene kan als minderjarige beschouwd worden en wordt zo spoedig mogelijk doorgestuurd naar één van de onderzoeks- en opvangcentra die daartoe specifiek zijn aangewezen voor verdere behandeling van zijn asielprocedure.

ad 2) Betrokkene is meerderjarig
Binnen de 48-uursprocedure is het onderzoeksverslag gereed betreffende gevallen waarin sprake is van direct waarneembare uitrijping van zowel de hand/pols als de sleutelbeenderen, op grond waarvan kan worden vastgesteld dat betrokkene meerderjarig is. De aanvraag wordt verder conform het normale beleid voor volwassen asielzoekers afgehandeld. Nu naar voren is gekomen dat betrokkene meerderjarig is, is sprake van een wisseling van de identiteit van betrokkene. Betrokkene wordt op basis van de onderzoeksresultaten een nieuwe geboortedatum toegekend. Conform het gestelde in B7/3.2 beginnen de 48 procedures opnieuw.

Indien de zaak in AC Schiphol wordt afgedaan, kan na de uitreiking van de AC-beschikking de maatregel ex artikel 7a lid 2 en 3 Vw worden voortgezet.

ad 3) Het leeftijdsonderzoek kan niet binnen de 48-uursprocedure afgerond worden

Alle gevallen die niet vallen onder 1) of 2) zijn onderwerp van voortgezette beoordeling en/of opmaking van speciale onderzoeksverslagen, welke niet binnen de 48-uursprocedure beschikbaar kunnen komen, zodat niet binnen de AC-termijn vast kan worden gesteld of het om een kennelijk ongegronde of niet-ontvankelijke zaak gaat.

Het kan op voorhand niet worden uitgesloten dat in de gevallen van voortgezette beoordeling alsnog tot een uitrijping van hand/pols en sleutelbeenderen geconcludeerd wordt, ook al is die conclusie aanvankelijk niet getrokken om redenen van zorgvuldigheid of redenen van andere aard.

Indien het onderzoek vanuit AC Rijsbergen is opgestart, wordt betrokkene doorverwezen naar een OC. Indien het onderzoek vanuit AC Schiphol is opgestart, wordt in verband met de toepassing van het gestelde in B7/14, op individuele basis beoordeeld of de maatregel ex artikel 7a, lid 2 en lid 3 Vw wordt voortgezet.

Tot slot

Het gestelde in dit TBV zal tezamen met de beleidswijzigingen uit de ammotitie, zodra laatstgenoemde beleidswijzigingen zijn goedgekeurd door de Tweede Kamer, worden verwerkt tot één gezamenlijke wijziging van de Vreemdelingencirculaire 1994.

*De Staatssecretaris van Justitie,
namens de Staatssecretaris,
het Hoofd van de Immigratie- en
Naturalisatiedienst,
J.G. Bos, plv.*